

NYHETS BREV 2/2024

Ett år med OatFrontiers

I det første året av OatFrontiers-prosjektet har vi testet 373 foredlingslinjer med havre på ti ulike steder for å se på deres tilpasningsevne til nordlige forhold. I tillegg har vi testet 30 eksisterende nordlige sorter på åtte steder hvor vi også har hatt markdager for lokale bønder. Årets høydepunkt var høstens workshop på Island. For tiden analyserer vi alle sommerens data, men noen foreløpige resultater vises nedenfor.

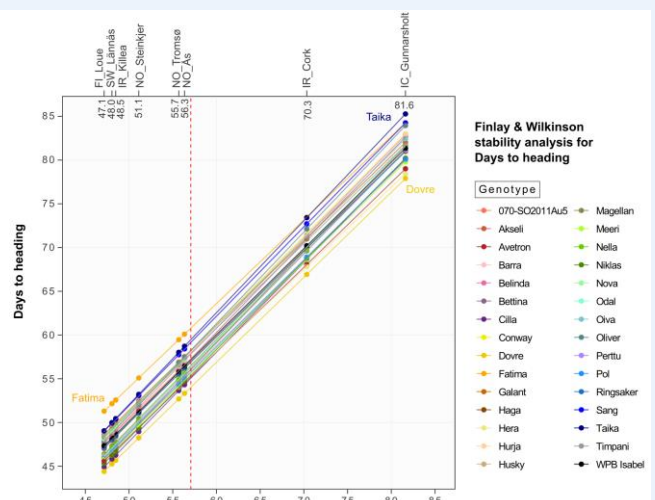
Testing av havresorter og foredlingslinjer

Vekstsesongen 2024 var varm i Nord-Skandinavia, men kald i den atlantiske regionen. Derfor ble vårt havrematerialer utfordret av ulike værforhold, og forskjeller i tidlighet og større avlingspotensiale hos sorter som er senere modne vises godt fra resultatene. I år fikk vi også gode data for sortenes resistens mot legde, og også interessant informasjon om sykdomsresistens. Basert på første års resultater kan vi finne sorter som modnes tidlig nok også under krevende vekstforhold, og det ser ut til at tidlig modning er en stabil egenskap, som vil si at en tidlig genotype gir tidlig modning under alle de testede forholdene (Figur 1). Variasjonen mellom teststedene er imidlertid stor. I vårt neste nyhetsbrev vil vi komme med avlings- og kvalitetsdata som vi for tiden analyserer, så følg med!

Markdager og workshop

Et av hovedmålene for OatFrontiers-prosjektet er kunnskapsutveksling om tilpassede havresorter og god havredyrkingspraksis, samt å danne nettverk for å takle utfordringer for lokal kornproduksjon. Denne sommeren gjennomførte vi derfor ti markdager knyttet til våre feltsteder i fem land.

I starten av oktober gjennomførte vi en workshop ved Soil Restoration Center i Gunnarsholt, Sør-Island, med Islands landbruksuniversitet som vertskap. Vi hadde drøyt 30 deltakere på stedet og mer enn 20 online, og workshopen rommet inspirerende presentasjoner fra ulike prosjekt- og samarbeidspartnere, samt gode diskusjoner om lokale barrierer for havreproduksjon. Presentasjoner fra workshopen finnes på vår [hjemmeside](#).

Figur 1. Sortenes tidlighet (her skyting) er stabil på tvers av feltstedene

Symptomer på Havrebladflekk

NYHETSREV 2/2024**Møt havre-eksperterne**

Oat Frontiers har ti partnere som tilhører universiteter, forskningsinstitutter og planteforedlere i seks land, Norge, Sverige, Finland, Island, Irland og USA. I dette nyhetsbrevet presenterer vi vår islandske prosjektpartner.

Landbruksuniversitetet på Island (AUI) tester og foredler korn for tøffe forhold på Island. Hrannar Smari Hilmarsson er leder for den agronomiske forsøksstasjonen ved AUI og leder Islands prosjektaktiviteter i OatFrontiers som inkluderer feltforsøk, kvalitetsanalyser og kunnskapsoverføring. Ideen om OatFrontiers ble opprinnelig født ut fra Hrannars behov for å finne passende sorter for Island. AUIs assosierte partner på Island er en av få eksisterende havrebønder på Island. Örn Karlsson fra gården Sandhóll selger sine lokalt dyrkede havreprodukter i islandske matbutikker. Hrannar og Örn er begge lokale pionerer innen kornproduksjon. Hrannar fokuserer på å finne løsninger for landbruket gjennom forskning og utvikling, og Örn bruker forskningen i sin praktiske jordbruksproduksjon, og søker hele tiden nye løsninger og produkter. Du kan se Örn's presentasjon fra workhopen på prosjektets [hjemmeside](#), og lese mer om AUIs arbeid på deres [nettside](#).

Bli med på vår studietur til Oulu, Finland, 4.-5. August 2025!

Forskningsinstituttet LUKE i Finland, Planteforedlingselskapet Boreal og møllen 65Oats arrangerer en studietur for bønder og interessenter fra NPA-landene til Oulu. Sammen skal vi besøke den lokale havremøllen og havrebønder, og lære mer om deres unike samarbeid. Turen er gratis, reisekostnadene dekkes i utgangspunktet ikke, men det jobbes med å finne finansiering for norske deltakere. Vennligst fyll ut dette spørreskjemaet hvis du er interessert i å delta (kun noen få plasser tilgjengelig fra hvert land!). <https://forms.office.com/e/E0ZiTiW2H4>

I tillegg til studietur, arrangerer OatFrontiers-prosjektet i 2025 markdager i forskjellige land, samt en workshop i Steinkjer (som også er tilgjengelig for online-deltakelse). Gi oss beskjed hvis du er interessert i å motta mer informasjon om arrangementene våre: <https://forms.office.com/e/yy6j5jMBVe>